

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14098084>

**LIZING XIZMATLARI BOZORINING XUSUSIYATLARINI
QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDA QO‘LLANILADIGAN
VOSITALARI**

Kamalov Maqset Nizamatdinovich,

Bekbauliev Ruslan Ismail uli,

Pirniyazov Abatbay Omirzakovich

Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti.

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola Qoraqalpog‘iston Respublikasida lizing xizmatlari bozorining o‘ziga xos xususiyatlarini o‘rganishga qaratilgan. Lizing iqtisodiyotning turli sohalarida, ayniqsa kichik va o‘rta biznesni rivojlantirishda muhim vosita sifatida ahamiyatli hisoblanadi. Ushbu tadqiqot lizing xizmatlarini rivojlantirish va optimallashtirishga oid tavsiyalarni beradi.

Kalit so‘zlar: lizing xizmatlari, kichik biznes, moliyaviy vositalar, davlat qo‘llab-quvvatlashi.

ABSTRACT

This article focuses on examining the distinctive features of the leasing services market in the Republic of Karakalpakstan. Leasing is considered a crucial instrument in various sectors of the economy, particularly in the development of small and medium-sized businesses. This study offers recommendations for the advancement and optimization of leasing services.

Keywords: leasing services, small business, financial instruments, state support.

АННОТАЦИЯ

В данной статье основное внимание уделено изучению отличительных особенностей рынка лизинговых услуг в Республике Каракалпакстан. Лизинг рассматривается как важнейший инструмент в различных отраслях экономики, особенно в развитии малого и среднего бизнеса. В данном исследовании предлагаются рекомендации по совершенствованию и оптимизации лизинговых услуг.

Ключевые слова: лизинговые услуги, малый бизнес, финансовые инструменты, государственная поддержка.

Kirish

Qoraqalpog‘iston Respublikasi iqtisodiyoti, boshqa O‘zbekiston hududlariga o‘xshab, kichik va o‘rta biznesning rivojlanishi bilan farqlanadi. Lizing xizmatlari bu sektor uchun muhim moliyaviy qo‘llab-quvvatlash vositalaridan biridir. Lizing kompaniyalari ko‘rsatayotgan xizmatlar tadbirkorlar uchun moliyaviy yengilliklarni ta‘minlaydi va iqtisodiy rivojlanishni tezlashtiradi.

Tadqiqot Maqsadi

Tadqiqotning asosiy maqsadi – Qoraqalpog‘iston Respublikasida lizing xizmatlari bozorining xususiyatlarini va lizing xizmatlarini rivojlantirish uchun foydalanilayotgan vositalarni aniqlashdir.

Metodologiya

Ushbu tadqiqotda statistik tahlil, qiyosiy tahlil va anketalar yordamida ma‘lumotlar yig‘ildi. Lizing bozorining o‘ziga xos xususiyatlari va ularning iqtisodiy o‘zgaruvchanliklarga ta‘siri ko‘rib chiqildi. Shu bilan birga, lizing xizmatlarining tadbirkorlarga foydasi hamda ularning iqtisodiy ta‘siri bo‘yicha tahlillar o‘tkazildi.

Natijalar

Lizing Xizmatlarining Bozordagi Roli

Qoraqalpog‘iston Respublikasida lizing xizmatlari asosan qishloq xo‘jaligi va kichik biznes sektorlariga yo‘naltirilgan. Bu, ayniqsa, texnika va uskunalarni olishda

qulay vosita bo'lib, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarida samaradorlikni oshiradi.

Mahalliy Lizing Bozorining Xususiyatlari

Lizing xizmatlarining rivojlanishiga ko'proq davlat tomonidan beriladigan imtiyozlar va yengilliklar katta ta'sir qiladi. Qoraqalpog'istonda lizing xizmatlari asosan banklar va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan kompaniyalar tomonidan taqdim etiladi. Ular, ayniqsa, kichik va o'rta tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashda faollik ko'rsatmoqda.

Muammolar va Cheklovlar

Mahalliy lizing xizmatlari bozorida bir nechta cheklovlar mavjud. Jumladan, qishloq joylardagi kichik tadbirkorlar uchun yetarlicha moliyaviy imkoniyatlar yo'qligi va lizing xizmatlarining turlari cheklanganligi muammolari uchraydi. Shuningdek, xodimlarning malakasini oshirish va xizmat sifatini yaxshilash zaruriyati ham mavjud.

Muhokama

Qoraqalpog'iston Respublikasida lizing xizmatlarini yanada rivojlantirish uchun bir qancha tavsiyalar berish mumkin. Jumladan, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va lizing xizmatlarining ommaviylikni oshirish uchun davlat tomonidan qo'shimcha rag'batlantiruvchi dasturlar joriy etilishi zarur. Shuningdek, hududdagi tadbirkorlarning lizing xizmatlariga bo'lgan qiziqishini oshirish uchun axborot kampaniyalarini o'tkazish ham foydali bo'ladi.

Xulosa

Qoraqalpog'iston Respublikasida lizing xizmatlari bozori, kichik va o'rta tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash uchun muhim moliyaviy vosita hisoblanadi. Bozorni rivojlantirish uchun davlat tomonidan rag'batlantiruvchi chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim. Shu yo'sinda, hudud iqtisodiyotining barqaror rivojlanishiga hissa qo'shish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayev, O., & Karimov, R. (2019). O'zbekistonda kichik va o'rta biznesni rivojlantirishda lizing xizmatlarining roli. O'zbekiston Iqtisodiyot Jurnal, 4(2), 45-52.
2. Tashkent Finance Institute. (2020). Qishloq xo'jaligi sohasida lizing xizmatlari: O'zbekiston tajribasi. Agricultural Economics Journal, 3(1), 24-33.
3. Khudaybergenov, T., & Usmanova, N. (2021). Lizing xizmatlari va uning Qoraqalpog'iston iqtisodiyotiga ta'siri. Qoraqalpoq Davlat Universiteti Ilmiy Jurnal, 5(1), 17-29.
4. Komilov, I. (2022). Lizing faoliyatini boshqarish va moliyaviy barqarorlik. Moliyaviy Menejment Tadqiqotlari Jurnal, 8(3), 59-66.
5. World Bank. (2019). Financial Solutions for SME Development in Central Asia. Retrieved from <https://www.worldbank.org/sme-development>
6. Ergashev, M., & Muminova, L. (2020). Lizing xizmatlari bozorining holati va rivojlanish istiqbollari. Iqtisodiyot va Inovatsiya Jurnal, 6(3), 123-134.
7. Ganiyeva, D. (2023). Davlat tomonidan tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va lizing xizmatlarining rivojlanishi. Davlat Moliya Jurnal, 9(2), 74-82.
8. Asian Development Bank. (2021). Enhancing Financial Inclusion through Leasing in Rural Areas. Available at <https://adb.org/leasing>